

МОДЕЛ
НА НАЦИОНАЛНОТО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В VII КЛАС
ЗА УЧЕБНАТА 2018 – 2019 ГОДИНА

1. Цели на НВО в VII клас съгласно чл. 44, ал. 1 от Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците

- диагностика на индивидуалния напредък и на образователните потребности на учениците от VII клас;
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване на качеството на образованието;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението по български език и литература, определени в учебната програма за съответния клас;
- установяване на степента на постигане на отделни очаквани резултати от обучението в края на прогимназиалния етап по български език и литература, определени в държавния образователен стандарт за общо образователна подготовка;
- използване на резултатите от НВО по български език и литература като балообразуващ елемент при приемането на ученици в VIII клас.

2. Учебно съдържание:

Системата от задачи по български език се определя от задължителното учебно съдържание, включено в учебните програми от V до VII клас, като се прилагат знанията и уменията, придобити в обучението до VII клас включително.

<i>№</i>	<i>Теми от учебното съдържание</i>
1.	Текстът в общуването. Разговорен текст, научен текст, медиен текст, художествен текст
2.	Извличане и обработване на информация от научен, от медиен и от художествен текст
3.	Звукови промени в думата – подвижно Ъ; непостоянно Ъ; променливо Я; думи с несъответствие между изговор и правопис
4.	Видове думи според речниковото им значение и звуковия им състав
5.	Думата като лексикално средство в текста
6.	Причастия. Деепричастие
7.	Местоимение. Лично местоимение, възвратно лично местоимение, притежателно местоимение, възвратно притежателно местоимение, показателно местоимение, въпросително местоимение, относително местоимение, отрицателно местоимение, обобщително местоимение, неопределително местоимение
8.	Еднородни части и обособени части в простото изречение
9.	Време на глагола. Минало свършено време, минало несвършено време, минало неопределено време, минало предварително време, бъдеще време в миналото

10.	Наклонение на глагола. Преизказни глаголни форми
11.	Съчинително и подчинително свързване в сложното изречение. Сложно съчинено изречение, сложно съставно изречение, сложно смесено изречение
12.	Съвместна употреба на глаголни времена и наклонения
13.	Пряко, непряко и полупряко предаване на чужда реч
14.	Неизменяеми части на речта – наречие, предлог, съюз, междуметие, частица

Системата от задачи по литература се определя от задължителното учебно съдържание, включено в учебната програма за VII клас.

<i>Теми</i>	<i>Творби и автори</i>
I. Българинът във възрожденския свят	1. „Стани, стани, юнак балкански“ и „Вятър ечи, Балкан стене“ от Добри Чинтулов
	2. „На прощаване в 1868 г.“ от Христо Ботев
	3. Из „Немили-недраги“ от Иван Вазов (I, II, III, V, X глава, епилог)
	4. „Една българка“ от Иван Вазов
	5. „Опълченците на Шипка“ от Иван Вазов
	6. „Българският език“ от Иван Вазов
II. Човекът в обществото – норми, ценности и конфликти	1. Из „До Чикаго и назад“ от Ал. Константинов (откъсът от „Вие трябва да сте били на Пловдивското изложение и знаете големия павилион?“ до „На г. Айвазияна търговията отиваше твърде зле, според думите му, но той имаше надежда да разпродаде повечко „рядкости“ в последните два месеца, септември и октомври, когато след летния сезон по-заможните американци ще посетят изложението.“)
	2. Из „Бай Ганьо. Невероятни разкази за един съвременен българин“ от Ал. Константинов; „Бай Ганьо пътува“
	3. „Неразделни“ от Пенчо Славейков
	4. „Заточеници“ от Пейо Яворов
	5. „По жътва“ от Елин Пелин
	6. „По жицата“ от Йордан Йовков

3. Вид и времетраене на изпита

- Изпитът от НВО е писмен.

- Равнището на компетентностите на седмокласниците се проверява чрез тест с общо 26 задачи.

- Времетраенето е 150 минути, а за учениците със специални образователни потребности е до 80 минути над определеното време.

4. Видове задачи:

- 18 задачи със структуриран отговор с четири възможности за отговор, от които само един е правилен;
- 6 задачи с кратък свободен отговор;
- 1 задача с разширен свободен отговор;
- 1 задача за създаване на текст.

Примерни задачи*

4.1. със структуриран отговор с четири възможности за отговор:

Кой от хъшовете в повестта „Немили-недраги“ е поет, „написал и напечатал тайно вече цяла патриотическа поема“?

- A) Бръчков
- B) Македонски
- B) Странджата
- Г) Владиков

4.2. задачи с кратък свободен отговор:

Запишете вида на изречението по състав.

Когато наклонът е по-малък от 20%, снегът трудно би нарушил своята стабилност.

4.3. задача с разширен свободен отговор:

Запишете в 2 – 3 изречения какво е внушението на стиховете от Вазовата творба „Опълченците на Шипка“:

(...) „Млади опълченци, венчайте България с лаврови венци! ...“

4.4. задача за създаване на текст:

Дидактическа задача: Прочетете текста (неизучавана художествена творба) и напишете подробен преразказ от името на неутрален разказвач/от името на посочен герой.

** (Примерните задачи са от НВО през 2018 г.)*

5. Оценяване

Максималният брой точки от теста е 100.

Оценяването се осъществява по стандартизирани критерии, като всяка задача се оценява с брой точки, който съответства на спецификата, трудността и логиката на решението на задачата.

Оценките от националното външно оценяване в края на VII се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценки.